

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-805/19-K

Název	Základní škola a mateřská škola Aš, Okružní 57, okres Cheb, příspěvková organizace
Sídlo	Okružní 1580/57, 352 01 Aš
E-mail	okruzni@zsmsok.eu
IČ	70976490
Identifikátor	600066355
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiřina Červenková
Zřizovatel	Město Aš
Místo inspekční činnosti	Okružní 1580/57, 352 01 Aš Gustava Geipela 1106/15, 352 01 Aš Mokřiny 116, 352 01 Aš
Termín inspekční činnosti	19. 11. 2019 – 22. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost vykonávaná podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Aš, Okružní 57, okres Cheb, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny.

Mateřská škola poskytuje vzdělávání na třech místech, na adrese Okružní 1580/57, Gustava Geipela 1106/15 a Mokřiny 116 (dále „pracoviště“). K datu inspekční činnosti bylo v sedmi třídách zapsáno 172 dětí. Povinné předškolní vzdělávání plní 64 dětí, z nich jedno dítě se vzdělává individuální formou a sedm dětí má odložený začátek povinné školní docházky o jeden rok. Škola vzdělává 14 dětí s odlišným mateřským jazykem a dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami, na dvou pracovištích (Okružní a G. Geipela) umožňuje vzdělávání dětem mladším tří let. Provoz školy je na pracovišti Okružní a G. Geipela stanoven od 6:00 do 16:00 a na pracovišti Mokřiny od 6:00 do 15:30 hodin.

Základní škola vzdělává 301 žáků v deseti třídách prvního stupně a v pěti třídách druhého stupně, z toho 21 žáků s odlišným mateřským jazykem. Škola eviduje 37 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou integrováni v běžných třídách, 32 z nich je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu, povinnou školní docházku plní v zahraničí 20 žáků.

K zájmovému vzdělávání bylo k datu inspekční činnosti ve dvou odděleních školní družiny zapsáno 55 žáků prvního stupně. Provoz školní družiny je zajištěn od 6:00 hodin do začátku vyučování a po vyučování do 15:30 hodin.

Stravování dětí a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna mateřské školy v ulici Gustava Geipela, stravování žáků zajišťuje Zařízení školního stravování Aš, příspěvková organizace.

Škola je zapojena do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol. Ve školním roce 2018/2019 byla škola zapojena do projektu Obědy do škol, v tomto školním roce se již projektu neúčastní.

Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách školy www.zsmsok.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále jen „ředitelka“) vykonává činnost od roku 2009, pro výkon této činnosti splňuje požadované předpoklady. Vytvořila srozumitelnou a reálnou koncepci rozvoje školy se stanovenými kroky rozvoje s ohledem na potřeby školy a podporu zdravého životního stylu. Pedagogičtí pracovníci jsou s ní seznamováni na jednání pedagogické rady, ale nejsou s ní zcela všichni ztotožněni. Koncepci se daří naplňovat zejména v oblasti zlepšování materiálních podmínek vzdělávání a zapojení žáků do sportovních soutěží, její naplňování se zatím nedaří v oblasti zajištění kvalifikovaného a stabilizovaného pedagogického sboru základní školy. Podíl nekvalifikovaných učitelů základní školy je 42 %, z toho výraznou většinu tvoří učitelé s pedagogickou praxí do tří let. Chybějící odborná kvalifikace pedagogických pracovníků se negativně odráží v kvalitě základního vzdělávání.

Škola má ve vlastních dokumentech nastavená pravidla pro organizování své činnosti, která ne zcela odpovídají skutečnému fungování školy. Výrazně autonomní celky tvoří mateřské školy na pracovištích G. Geipela a Mokřiny, kde ředitelka delegovala většinu pravomocí související s organizací a průběhem vzdělávání na zástupkyni pro mateřskou školu, respektive na vedoucí učitelku, včetně kontrolní a hospitační činnosti, aniž by ověřovala skutečný stav. Vedení pedagogického sboru základní školy zajišťuje ředitelka ve spolupráci

se svojí zástupkyní. Školní družina je řízena formálně zástupkyní ředitelky bez konkrétního nastavení kompetencí a odpovědností pedagogických pracovníků.

Ředitelka a zástupkyně se podílejí na koordinaci vzdělávacího procesu a vykonávají kontrolní činnost včetně činnosti hospitační pouze v základní škole. Učitelům poskytují zpětnou vazbu ke zhlédnutým hodinám, ale chybí zpětná vazba ohledně efektivity využívaných metod a forem vzdělávání a diferenciací vzdělávání vzhledem k individuálním potřebám žáků. Vzájemné hospitace jako účinná forma sdílení zkušeností a metodická podpora jsou učitelům nabízeny, ale realizovány spíše ojediněle, neboť ředitelka nenastavila pravidla realizace hospitací včetně jejich hodnocení a získávání zpětné vazby pro zkvalitnění výuky. Nově nastupujícím pedagogům ředitelka určuje mentora, na kterého se mohou obracet s případnými dotazy. Forma a četnost přímé metodické podpory začínajícím pedagogům není nastavena v oblasti metodiky vyučovacích hodin, což vede k nedostatkům ve vzdělávání žáků. Vzdělávací činnost v mateřské škole je vedoucími pracovníky hodnocena většinou kladně, což se ale neshodovalo se zjištěním České školní inspekce (viz průběh vzdělávání). Závěry z hospitační činnosti zcela nereflktují nové trendy vzdělávání (např. využívání situačního a činnostního učení) a akceptují převládající řízenost dětí učitelkami.

Kontrolní systém, na němž se podílejí také metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise druhého stupně (předmětová komise jazyků a společenských věd a předmětová komise přírodních věd) pracují v oblasti plánování, monitorují rizika ve většině oblastí činnosti školy, méně se zaměřují na vyhodnocování kvality, efektivity a vývoje vyučovacích procesů. Navrhovaná opatření ke zlepšení procesu vzdělávání, např. zařazování aktivizujících metod vzdělávání jsou navrhována, ale účinnost opatření ke zlepšení stavu není sledována. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání tvoří ředitelka školy, vyučující se na nich nepodílí, ve většině případů s nimi aktivně nepracují. Vedení školy nemá jednotný názor a náhled na řešení některých problémů, což vede k nejasným pokynům směrem k pedagogům, a negativně se projevuje v jejich rozdílném a nedůsledném řešení. Na základě podnětu sledovala Česká školní inspekce také vzdělávání v šestých ročnících, ve dvou paralelních třídách, kde se na konci školního roku 2018/2019 a začátkem školního roku 2019/2020 změnilo složení žáků. Někteří žáci odešli na osmileté gymnázium, jiní byli do tříd nově zařazeni z důvodu např. stěhování, změny základní školy nebo opakování ročníku. O zařazení žáků do jednotlivých tříd rozhodla v souladu se svými zákonnými povinnostmi a kompetencemi ředitelka školy podle celkového počtu žáků ve třídě a počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve sledovaném období školních let 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti se někteří pedagogičtí pracovníci účastnili vzdělávání zaměřeného např. na oborová témata a inkluzivní vzdělávání. Učitelé základní školy se zúčastnili společného vzdělávání v oblasti aktivizačních forem a metod výuky. Informace si pedagogičtí pracovníci předávají na jednání metodického sdružení, předmětových komisí a pedagogické rady. Získané teoretické a metodické poznatky však nedokáží všichni učitelé plně využít při vzdělávání žáků.

K datu inspekční činnosti probíhala výuka v základní škole podle školního vzdělávacího programu pod názvem „Škola vědomostí, pohybu a her“ průběžně upravovaného podle požadavků a změn v příslušném rámcovém vzdělávacím programu. Využitím disponibilních hodin v učebním plánu škola výrazně navýšila časovou dotaci předmětů ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace a v souladu s deklarovanou profilací školy v oblasti Člověk a zdraví. Naplňování výstupů školního vzdělávacího programu probíhá prostřednictvím tematických plánů, které slouží jako interní

nástroj pro řízení výuky. V průběhu školního roku však pedagogové více pracují s tematickými plány pro jednotlivé předměty a ročníky, což se projevuje v jejich zaměření především na učivo, nikoli na stanovené cíle v rámci očekávaných výstupů vzdělávání. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání navazuje na školní vzdělávací program základní školy, pedagogové s ním aktivně pracují. Vzdělávání v mateřských školách probíhá podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání. Jednotlivá pracoviště podporují rozvoj pohybových dovedností pravidelnými návštěvami tělocvičny v základní škole a sportovní haly, k podpoře environmentální výchovy využívají projektu tzv. Šablon a postupně rozšiřují bylinkovou zahrádku. Nad rámec školních vzdělávacích programů nabízejí další pohybové aktivity (např. plavání, solnou jeskyni, lyžařskou školičku), do kterých se děti přihlašují na základě svého zájmu. Kvalitu vzdělávání negativně ovlivňuje režim dne s nevhodně nastaveným časem pro podávání dopolední svačiny a oběda, děti se na pracovišti Okružní a G. Geipela střídají v jídelně, což výrazně zpomaluje průběh vzdělávání v jednotlivých třídách. Scházení dětí ráno je stanoveno do 8:00 a v průběhu jedné hodiny probíhají rozmanité aktivity včetně řízené a spontánní činnosti, režimové chvilky (hygiena) a podávání svačiny. Na tyto činnosti navazuje pobyt venku, který je stanoven v některých třídách již od 9:00 hodin, děti tak nemají dostatek časového prostoru na volné hry. Oběd nejmladších dětí je např. na pracovišti Okružní stanovena od 11:00 hodin, avšak v průběhu inspekční činnosti byl podáván již cca od 10:30 hod., což není z hlediska biorytmu dne pro děti zcela vhodné.

Z hlediska prostorových podmínek i materiálního vybavení má škola dobré předpoklady pro naplňování vzdělávacích cílů všech školních vzdělávacích programů. Děti a žáci mají volný přístup k hračkám, společenským hrám, výtvarným potřebám i hudebním pomůckám. Materiální vybavení je průběžně obměňováno a modernizováno díky dobré spolupráci se zřizovatelem a zapojováním školy do různých projektů a výzev. Pro předškolní vzdělávání má škola dobře vybavené hrací koutky, které umožňují dětem rozvíjet námětové hry a dostatek prostor pro relaxační a pohybové činnosti. Výškově rozdílný nábytek odpovídá vzrůstu dětí, pouze ve školní jídelně – výdejně Okružní nebyl výškově rozdílný nábytek vyhovující základním fyziologickým předpokladům dětí. Škola plnohodnotně využívá i venkovní prostory pro pobyt dětí venku. V základní škole byly nově vybudovány školní dílny, školní cvičná kuchyňka a další odborné učebny: jazyková učebna, učebna chemie – fyziky a tělocvična pro zlepšení podmínek vzdělávání žáků. Prostory dvou oddělení školní družiny umístěných v přízemí budovy školy byly v předchozích letech vybaveny novým a funkčním nábytkem. Žáci navštěvující školní družinu mohou využít pro rozvoj pohybových aktivit tělocvičnu, školní hřiště a pro získávání informací počítačovou učebnu s internetem. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na základě doporučení školského poradenského zařízení pořizovány speciální učební pomůcky, jejichž efektivní využití ve výuce však bylo zaznamenáno pouze v minimální míře.

Žáci a děti jsou pravidelně poučováni o bezpečném chování při školních i mimoškolních aktivitách, pedagogický dohled je nad nimi vykonáván v potřebném rozsahu. I přes tato opatření se škole nedaří snížit míru úrazovosti při hodinách tělesné výchovy a sportovních činnostech, která je v porovnání s celostátním indexem úrazovosti v základních školách vyšší. Škola nehledá další možná opatření, která by vedla ke snížení míry úrazovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání v mateřské škole převažovaly řízené činnosti, některé děti přicházející krátce před osmou hodinou neměly v průběhu dopoledního bloku možnost zapojit se do spontánních aktivit, protože další činnosti včetně organizace hygieny a svačiny byly řízeny

pokyny učitelek. Výjimkou bylo vzdělávání na pracovišti Mokřiny, kde učitelky přizpůsobily průběh vzdělávání potřebám dětí. Nabídka vzdělávání v mateřské škole sice směřovala k naplnění plánovaných cílů, avšak její realizace na pracovišti Okružní a G. Geipela postrádala prvky samostatného rozhodování dětí. Naopak efektivní průběh vzdělávání byl sledován na pracovišti Mokřiny, kde byly děti při vzdělávání aktivně zapojovány do rozhodování, ve vztahu mezi dětmi a učitelkou se projevovala vzájemná důvěra, tolerance a zdvořilost, což vedlo k rozvoji odpovědnosti, samostatnosti a prostoru pro vyjádření vlastního názoru dětí. K tomu též pomohlo střídání vhodných vzdělávacích metod, děti byly vedeny k hledání různých postupů řešení, uměly pracovat i s chybou, což svědčí o průběžném správném vzdělávání učitelkou. Při pobytu venku převládala chůze dětí v útvaru, s minimálním časem pro volné činnosti, kromě dětí z pracoviště Mokřiny, které po většinu času byly organizovány volně s důsledným dodržováním domluvených pravidel. Při stravování byly děti vedeny ke správným návykům držení příboru, který byl nabízen všem dětem podle jejich schopností. Negativním zjištěním bylo, že děti přicházející do jídelny k obědu již měly připravenou polévku a nemohly se individuálně vyjádřit k velikosti porce (kromě pracoviště Mokřiny). Odpočinek po obědě byl pro děti přicházející do mateřské školy kolem osmé hodiny realizován brzy (cca po třech hodinách), u některých dětí nebyla respektována individuální potřeba spánku. Děti, které neusnuly, musely odpočívat na lůžku a nebyly jim nabídnuty klidové aktivity mimo lůžko.

Výuka na prvním stupni základní školy se zaměřovala na rozvoj znalostí a dovedností žáků. Na začátku hodiny byli většinou žáci seznámeni s plánem jejího průběhu, ale s cílem hodiny a učivem pouze ojedinele. Učitelkám, které efektivně využívaly převážně aktivizační metody práce, se dařilo motivovat žáky k aktivnímu zapojení do výuky. V některých hodinách byly vhodně zařazeny manipulativní činnosti, pohybové chvíle, cvičení zaměřená na rozvoj jemné motoriky a relaxační činnosti. V hodinách, kde učitelky využívaly hlavně kombinaci frontální a samostatné práce a kde byly informace neefektivně předávány formou výkladu nebo vyprávění, se snižovala pozornost žáků a jejich schopnost soustředit se. Zařazená skupinová výuka zcela neplnila svou funkci z důvodu nedostatečného promyšlení způsobu práce a nastavení kritérií hodnocení práce skupiny. V hodinách vyučující zařazovali stejné úkoly pro všechny žáky ve třídě bez diferenciací dle jejich potřeb a možností. Využívání názorných a kompenzačních pomůcek, které by podpořilo osvojování a upevňování učiva, bylo velmi ojedinelé. Pokud žáci chybovali, byla chyba většinou pouze odstraněna, nebyl jim poskytnut prostor pro zjištění její příčiny a možnost aktivní nápravy. Nedílnou součástí hodnocení okamžitých výkonů žáků byla pochvala. Zhodnocení vyučovacích hodin prováděly většinou učitelky, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo využíváno a dařilo se pouze ojedinele, většinou tam, kde byla jasně stanovená pravidla jednotlivých činností a cíleně podporovaná pozitivní atmosféra ve třídě. Hodnocení mělo spíše sumativní charakter bez dopadu do dalšího vzdělávání žáků.

Výuka na druhém stupni rozvíjela především znalosti a dovednosti žáků, ojedinele obsahovala vhodné příklady využití znalostí a dovedností z předmětu v reálné situaci. Důraz byl hlavně kladen na osvojené učivo, naplňování klíčových kompetencí žáků byla věnována pozornost pouze okrajově. Konkrétně formulovaný vzdělávací cíl byl často nahrazen jen sdělením tématu hodiny. Většinou učitelé kombinovali frontální výuku se samostatnou prací žáků. Vysoký podíl frontální práce (výklad, řízený rozhovor) a předávání hotových poznatků vedl ke ztrátě pozornosti a k pasivitě některých žáků. V některých hodinách učitelé výklad učiva podpořili využitím názorného materiálu a prací s učebnicí. Samostatná práce umožňovala žákům pracovat vlastním tempem, vyučující ji využívali pro ověřování znalostí a pro průběžnou kontrolu pochopení učiva, případně poskytnutí zpětné vazby k jejich výkonu. Ojedinele ve sledovaných hodinách, kdy učitelé využívali střídání frontální výuky

se skupinovou prací, střídání aktivit v kratších úsecích, zařazení činností podporující kreativitu žáků a využívání názorných učebních pomůcek a se jim dařilo udržet zájem o práci téměř všech žáků po většinu hodiny a vytvořit příjemnou atmosféru. Účelná podpora motivace žáků k učení ukotvením probíraného učiva do reálných situací byla zaznamenána v malé míře. Při diferenciaci nároků na žáky učitelé zohledňovali pouze osobní tempo žáků, v souvislosti s možnostmi a schopnostmi žáků byla výuka diferencována pouze ojediněle, všichni žáci plnili většinou stejné typy úkolů. Při výskytu chyby byla tato, bez hledání příčiny, pouze odstraněna. K práci s chybou jako důležitým nástrojem učení jsou žáci vedeni v omezené míře. Žáci ke své práci většinou dostávali zpětnou vazbu, omezenou většinou na konstatování dobře/špatně, formativní charakter hodnocení byl sledován pouze výjimečně. Učitelé téměř nevyužívali žákovské hodnocení a sebehodnocení, jako prostředek vnitřní motivace k učení. Pouze některé hodiny byly na konci zhodnoceny, toto zhodnocení prováděli pouze vyučující zpravidla formálně, žáci se ho účastnili jen výjimečně. V šestých třídách byla v průběhu inspekční činnosti sledována výrazně rozdílná motivace k učení a zájem žáků o výuku. V jedné ze tříd byla část žáků pasivní, někteří dávali najevo svůj nezájem pracovat, i přesto se vyučující snažili žáky zapojit do hodiny a motivovat je. Část žáků průběh výuky svévolně rušila, v jednom případě byla patrná snaha vyvést vyučující z míry. Vyučující dávali najevo svůj zájem vyučovat. Ve třídě byly sledovány viditelné znaky rozdělení rolí žáků, někteří z nich negativně ovlivňovali vzdělávací proces v průběhu hodin. Aktivně žáci pracovali pouze ojediněle i přesto, že při aktivitě byli učiteli chváleni. Atmosféra ve třídě v průběhu sledovaných hodin nebyla uvolněná. Oproti tomu v paralelní třídě byla většina žáků aktivních, projevovali zájem o výuku a dodržovali nastavená pravidla chování. Klima ve třídě bylo příjemné. Práce asistenta pedagoga se všemi žáky této třídy vedla k jejich aktivizaci, efektivní byla také komunikace s vyučujícími. Přístup učitelů ke všem žákům byl v obou třídách srovnatelný.

Ve všech třídách prvního i druhého stupně jsou zařazení žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci s odlišným mateřským jazykem. Ve sledovaných hodinách plnili tito žáci stejné úkoly, diferenciaci práce dle jejich potřeb byla jen ojedinělá. Využití kompenzačních pomůcek nebo speciálních učebnic při výuce bylo zaznamenáno jen výjimečně, žáci byli podpořeni jen individuálním přístupem učitelů. Ve třídách s větším počtem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se mimo učitele na výuce podíleli i asistenti pedagoga. Ti se většinu času soustřeďovali na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu udržení pozornosti, kontroly porozumění úkolů a pomoci se zápisy, v případě potřeby poskytovali podporu i ostatním žákům ve třídě, což mělo pozitivní vliv na posílení motivace žáků k učení i na klima ve třídě.

Předměty speciálně pedagogické péče vyučuje odborně kvalifikovaný vyučující, což má pozitivní dopad na úroveň vedení vyučovacích hodin. Vyučující vhodně střídá různé metody práce, využívá kompenzační pomůcky pro snadnější nácvik a osvojení potřebných dovedností žáků a posílení oslabených oblastí, které se podílejí na zvládnutí nároků běžné výuky. Vyučující zařazuje alternativní prvky výuky čtení, se kterým dosahuje kvalitativních pokroků žáků (i s odlišným mateřským jazykem) při čtení a porozumění čteného textu. Žáci druhého stupně v rámci podpurných opatření dochází na pedagogickou intervenci, která je zaměřená na opakovaný výklad učiva a jeho procvičování, čímž částečně nahrazují domácí přípravu na výuku s odůvodněním zajistit žákům úspěch ve vzdělávání.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních i ranních činnostech. Žáci měli prostor pro relaxaci, hru a volbu aktivit podle vlastního zájmu. Vycházky do okolí spojené s pohybovými aktivitami pomáhaly žákům kompenzovat únavu z vyučování. Výtvarné a pracovní činnosti rozvíjely tvořivost a praktické dovednosti, společenské hry schopnost spolupráce a komunikace. Vychovatelky vedly žáky k aktivnímu

trávení volného času, k vzájemnému respektu, k vštěpování základů slušného chování (pozdrav, poděkování) a svým přístupem vytvářely příznivé klima. Při sledovaných činnostech byl kladen důraz na aktivní zapojení všech žáků, k čemuž výrazně přispěla práce asistentky pedagoga. Činnosti byly vhodně přizpůsobovány věku a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky v mateřské škole provádějí pedagogickou diagnostiku, hodnotí výsledky vzdělávání dětí v rámci třídy, avšak v plánování vzdělávací nabídky se individuální rozvoj dětí objevuje ojediněle, práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z doporučení školského poradenského zařízení. Všechny děti jsou vedeny k dodržování pravidel společenského chování, ke kultuře stolování, na pracovišti Mokřiny jsou výrazně podněcovány ke vzájemné komunikaci a vyjadřování svých názorů. S výsledky vzdělávání dětí v mateřské škole dále ředitelka již nepracuje, pouze je sumarizuje jako podklad do výroční zprávy.

Základní škola průběžně získává informace o individuálních výsledcích vzdělávání žáků. Pro ověřování jejich dílčích znalostí a dovedností využívá standardní interní hodnotící nástroje i externí srovnávací testy. Externího testování, jako nástroje pro porovnání úrovně dosažených výsledků, však škola nevyužívá efektivně. Vedení školy pouze konstatuje např. ve výroční zprávě, že slabé výsledky odpovídají studijnímu potenciálu žáků a práci s výsledky externího testování deleguje na jednotlivé vyučující a předmětové komise bez zpětnovazebního efektu.

Výsledky vzdělávání škola sumarizuje a zveřejňuje ve výroční zprávě o činnosti školy. Identifikuje problémy ve vzdělávání v jednotlivých třídách, ale nenastavuje systematicky účinné strategie pro zlepšování kvality vzdělávání. Jako žáky ohrožené školním neúspěchem identifikuje škola pouze neprospívající žáky. Přijetí opatření ke zlepšení výsledků žáků závisí na jednotlivých učitelích, jednotný systém pro podporu žáků ohrožených školní neúspěšností není nastaven, viz např. výše uvedené nedostatky ve vyhodnocování klimatu a motivace žáků v šestém ročníku, kde žáci jsou přechodem z podmínek prvního stupně na druhý školní neúspěšností výrazněji ohroženi. Nejčastější způsob podpory představuje doučování, či individuální konzultace, jež však využívají jen někteří žáci. Téměř 10 % žáků školy tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a 6,5 % žáků školy tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem. K vyhodnocování úspěšnosti těchto dvou skupin žáků ve vzdělávání škola dosud nepřistupuje systematicky. Někteří žáci s doporučením školského poradenského zařízení nejsou zařazeni do skupin žáků navštěvujících předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogické intervence a škola neprojednává se školským poradenským zařízením nahrazení daného podpůrného opatření pro žáky, což má negativní dopad na vývoj žáků (nedochází ke zlepšení stavu) a v dlouhodobém horizontu může vést ke snížení kvality získaného vzdělání. Analýzou výsledků vzdělávání žáků, kteří se ve školním roce 2018/2019 vzdělávali ve škole, bylo zjištěno, že téměř polovina žáků z celkového počtu žáků (318) prospěla na konci školního roku s vyznamenáním (z toho pouze 16 žáků druhého stupně, tj. 5 %), neprospělo šest žáků, z toho tři žáci opakují ročník a tři žáci se ve školním roce 2019/2020 vzdělávají desátým rokem. Příčinami významného poklesu podílu žáků s vyznamenáním na druhém stupni se škola nezabývá. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou nastavena v některých případech pouze formálně, např. deklarované písemné popř. ústní sebehodnocení žáků na druhém stupni vždy po ukončení tematického celku neprobíhá. Také váhy známek k hodnocení jednotlivých částí výsledků vzdělávání stanovené v pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání neodpovídají skutečnému průběžnému hodnocení žáků ve školou používané elektronické klasifikaci.

Chování žáků v průběhu školního roku hodnotí většinou třídní učitelé, způsob předávání informací o případných menších výchovných problémech (např. zapomínání pomůcek, nevhodné chování) zákonným zástupcům žáka je ve škole nastaven transparentně. Škola se však systematicky nezabývá vyhodnocením četnosti uložených kázeňských opatření, ani nevyhodnocuje nejčastější důvody pro jejich uložení. Počet uložených kázeňských opatření je výrazně vyšší než počet udělených pochval. Ukládání kázeňských opatření je řešeno i projednáno, včetně chování žáků šestých ročníků, ale bez vyhodnocení efektu a dopadu. Na rozdílné klima a motivaci žáků k učení někteří vyučující upozornili vedení školy. Pro pozitivní ovlivnění třídního klimatu vedení školy doporučilo třídním učitelům pracovat s třídou v rámci třídnických hodin, systémově však nenastavilo jejich průběh, obsah a vyhodnocování. K analýze třídnických hodin a celkové analýze klimatu v obou třídách škola dosud nepřistoupila. Činnost školního poradenského pracoviště pracujícím pod názvem Preventivní tým není systematická. Členové týmu a ostatní pedagogové školy nemají jasně stanovené kompetence pro řešení rizikových jevů a problematických situací. Nastavení postupů řešení je pouze v obecné rovině. Ve škole byl nově jmenovaný výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří ještě nemají dostatek zkušeností a dovedností metodicky vést ostatní pedagogy, což vede k nejednotnému přístupu vyučujících při řešení problémových situací. Zástupci školy se účastní jednání multidisciplinárního týmu, který ve městě pracuje, v případě potřeby spolupracují s kolegy, zákonnými zástupci a s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Tyto aktivity spolu s působením školního poradenského pracoviště se však v plné míře nepromítají do příznivého klimatu školy jak ve třídách, tak v rámci pedagogického sboru a vedení školy. Posílení týmu o dalšího výchovného poradce poskytuje více prostoru pro činnost zaměřenou na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci s doporučením školského poradenského zařízení mají zpracovaný individuální vzdělávací plán, jeho vyhodnocení je často jen formální a ve výuce jsou některá doporučení využívána jen sporadicky. Škole se daří motivovat žáky k dalšímu vzdělávání po ukončení povinné školní docházky, sleduje úspěšnost žáků při přijímacím řízení a přechodu do středního vzdělávání, neprovádí však analýzy, jejichž výsledky by využila jako podklad pro další směřování a zlepšování vlastního vzdělávání.

Program školní družiny je velice pestrý a přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Vychovatelky organizují v jednotlivých odděleních nebo v rámci celé družiny výtvarné, pěvecké, sportovní, literární a přírodovědné soutěže, kde žáci prezentují své dovednosti a znalosti, svoji kreativitu a zručnost. V interiéru školní družiny jsou vystaveny práce žáků. Realizované projekty jsou zaměřeny na rozvoj environmentální výchovy, správnou životosprávu, vytvoření pozitivního vztahu ke svému městu a své vlasti. Účastníci zájmového vzdělávání navštěvují divadelní představení, městskou knihovnu a infocentrum. Některé příležitostné tematicky zaměřené akce ve školní družině jsou určeny všem účastníkům zájmového vzdělávání a jejich rodinným příslušníkům.

Školní parlament volených zástupců 3. až 9. tříd na základě dobrovolnosti a zájmu přispívá k zapojení žáků do aktivit pro ně pořádaných. Na pravidelných měsíčních schůzkách se obracejí na zástupkyni ředitelky s požadavky a stanovisky k dění ve škole. Vedení školy je projednává a podílí se na vzájemném dialogu při jejich realizaci a získává informace o dění v třídních kolektivech.

Škola pravidelně informuje o svých aktivitách na webových stránkách školy, v místním tisku „Listy Ašska“ a v kabelové televizi. Podle aktuální nabídky jsou využívány jednorázové a příležitostné aktivity (kulturní pořady, besedy, výlety). Škola se dále prezentuje při různých místních společenských a kulturních akcích a usiluje o to, aby všechny školní aktivity byly přístupné všem žákům.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 se navýšil počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, činnost školy v oblasti jejich vzdělávání však zatím není systematická.
- Škola vybudovala školní kuchyňku, školní dílny, jazykovou učebnu a odbornou učebnu chemie a fyziky, čímž došlo ke zkvalitnění podmínek ke vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Střídání vhodných metod a forem vzdělávání s aktivním zapojením dětí do rozhodování podporovalo na odloučeném pracovišti Mokřiny rozvoj jejich odpovědnosti a samostatnosti.
- Vstřícný přístup vychovatelek k žákům ve školní družině měl příznivý vliv na průběh zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nastavený režim dne na většině pracovišť mateřské školy není vhodně přizpůsoben potřebám dětí předškolního věku.
- Nastavené kontrolní mechanismy a proces řízení jsou málo efektivní, o čemž svědčí zjištěné nedostatky, které se negativně odrážejí v pedagogickém procesu a v řízení školy. Nejasně stanovené kompetence a odpovědnosti vyučujících vedou k nejednotnému přístupu pedagogického sboru a nepříznivě tím ovlivňují klima školy.
- Vyučujícím se nedaří diferenciaci výuky dle potřeb a možností žáků, což má negativní dopad na kvalitu vzdělávání.
- Učitelé při průběžném hodnocení téměř nevyužívají možnost sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, čímž nepodporují u žáků obhajování vlastního názoru a vzájemnou reflexi.
- Při hodnocení výsledků vzdělávání a hodnocení chování žáků převažuje sumarizace nad analytickým vyhodnocením příčin neúspěchu a přijetí účinných opatření pro zlepšení stavu chybí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Přizpůsobit režim dne v mateřské škole potřebám dětí tak, aby byly spontánní a řízené činnosti v dopoledním vzdělávacím bloku vyvážené a vzájemně i provázané.
- Respektovat individuální potřebu spánku všech dětí a poskytovat jim možnost klidových aktivit mimo lůžko.
- Využívat v rámci vzájemných hospitací příkladné vzdělávání a tím zlepšit jeho kvalitu z hlediska využití různých vzdělávacích metod a forem vycházejících z nových trendů vzdělávání a komunikace učitelky s dětmi.
- Nastavit kontrolní systém pro komplexní vyhodnocování všech součástí vzdělávání, zejména v základní škole.
- Jasně vymezit kompetence pedagogů školy pro řešení problémových situací ve škole a poradenské pomoci žáků, zaměřit se na zlepšení klimatu školy.

- Do výuky cíleně zařazovat formy a metody práce, které umožňují diferenciaci práce žáků, podporují jejich aktivní zapojení do vzdělávacího procesu a posilují jejich zodpovědnost za vlastní výkon. Využívat efektivně kompenzační pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Pravidelně využívat průběžné sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí a žáků pro podporu obhajování vlastního názoru a vzájemnou sebereflexi. U žáků toto sebehodnocení a vzájemné hodnocení využívat jako podklad pro hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret ředitelky školy vydaný Městem Aš s účinností od 24. 6. 2009
2. Potvrzení ve funkci čj. MUAS/30480/2015/OŠKS ze dne 7. 10. 2015
3. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace města Základní škola a mateřská škola Aš, Okružní 57, okres Cheb vydaná Městem Aš dne 17. 12. 2008 včetně Dodatku č. 1 z 24. 2. 2010
4. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků vedené k datu kontroly včetně osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2019/2020 a dlouhodobý plán DVPP z 12. 11. 2019
6. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2019
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pro pracoviště MŠ Okružní s motivačním názvem „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“ platný od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pro pracoviště MŠ G. Geipela a MŠ Mokřiny s motivačním názvem „Na cestičkách se školkou poznáváme svět“ platný od 1. 9. 2017
9. Záznamy o dětech vedené k datu inspekční činnosti
10. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek mateřské školy ve školním roce 2019/2020
11. Školní řád základní školy a pravidla pro hodnocení žáků z 1. 9. 2019
12. Školní vzdělávací program „Škola vědomostí, pohybu a her“ platný od 1. 9. 2016
13. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
14. Školní matrika – údaje o průběhu a výsledcích vzdělávání (průběžné a celkové hodnocení prospěchu a chování žáků, přehled uložených či udělených výchovných opatření ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti

15. Rozvrhy hodin pro školní rok 2018/2019 a 2019/2020
16. Dokumentace školy k externímu hodnocení ve školním roce 2018/2019
17. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
18. Záznamy z jednání metodického sdružení 1. stupně a předmětových komisí vedených ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
19. Plán hospitační a kontrolní činnosti ve školním roce 2019/2020 z 2. 9. 2018
20. Koncepce rozvoje školy na roky 2017–2021 z 20. 4. 2017
21. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019 z 15. 10. 2019
22. Dokumentace k opravným zkouškám ve školním roce 2018/2019
23. Dokumentace výchovného poradce k datu inspekční činnosti
24. Dokumentace školního metodika prevence k datu inspekční činnosti
25. Záznamy o vedení předmětů speciálně pedagogické péče a pedagogické intervenci ve školním roce 2019/2020 k datu inspekční činnosti
26. Školní preventivní program pro školní rok 2019/2020
27. Strategie předcházení školní neúspěšnosti z 23. 4. 2019
28. Strategický plán podpory žáků ohrožených školní neúspěšností a žáků se SVP bez data
29. Školní vzdělávací program školní družiny, č. j. 04/2018
30. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2017
31. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny vedený ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
32. Smlouva o poskytování služeb uzavřená se Zařízením školního stravování Aš z 27. 8. 2015 včetně Dodatku ke smlouvě z 1. 7. 2019
33. Dokumentace BOZP vedená k datu kontroly.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Lochschmidtová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dana Lochschmidtová, v. r.

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka

Mgr. Jitka Kacálková, v. r.

Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka

Ing. Eva Lorencová, v. r.

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková, v. r.

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní inspektorka

Mgr. Jaroslava Petlíková, v. r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová, v. r.

V Karlových Varech 20. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiřina Červenková
ředitelka školy

Mgr. Jiřina Červenková, v. r.

V Aši 6. 1. 2020